

adviesrapport

Loyaliteit in balans

De samenwerking tussen persoonlijke begeleider en
ouder in kaart gebracht.

Student
Student nummer
Opleiding
Academie
Studiejaar
Opdrachtgever
Docent begeleider

Daphne Valer
20064406
Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Haagse hoge school
4 Hoofdfase 3
Rob Epskamp
Wies Mes

Inhoud

Inleiding	P. 3
1. Opvallendheden vanuit het onderzoek.	P. 4
1.1 De ouder	P. 4
1.2 Betrokkenheid	P. 4
1.3 Kennis	P. 5
1.4 Taakverdeling	P. 5
2. De ouder in kaart brengen	P. 6
2.1 Advies	P. 6
2.2 Manier van uitvoering	P. 6
2.3 Benodigdheden	P. 6
3. Het bevorderen van betrokkenheid van de ouder.	P. 7
3.1 Advies	P. 7
3.2 Manier van uitvoering	P. 7
3.3 Benodigdheden	P. 7
4. Kennis bijbrengen betreft ouderbegeleiding.	P. 8
4.1 Advies	P. 8
4.2 Manier van uitvoering	P. 8
4.3 Benodigdheden	P. 8
5. Een evenredige manier van taakverdeling	P. 9
5.1 Advies	P. 9
5.2 Manier van uitvoeren	P. 9
5.3 Benodigdheden	P. 9
Nawoord	P. 10

Inleiding

Daar waar de opvang voor jongeren met een beperking tot de jaren 60 beperkt bleef tot de opvang die ver van de maatschappij af stond, is er tegenwoordig sprake van gezinsvervangende tehuizen, dagverblijven, logeerhuizen en activiteitencentra.

Door het grotere aanbod vinden er steeds meer verschuivingen plaats in de zorg en welzijn sector.

Historische trends als samengaan van instellingen.

De veranderde verhoudingen van intra - en extramurale zorg alsmede vakinhoudelijke ontwikkelingen van afzonderlijke beroepsgroepen zijn hier voorbeelden van.

Het maakt dat de verhoudingen tussen specialisaties ter discussie gesteld wordt en de afbakening van de beroepsdomein problematischer is geworden.

Domeinen verbreden of gaan ten koste van andere domeinen langzaam ten onder.

Er is onvoldoende afscherming binnen het beroep en grenzen vervagen steeds meer.

Ook binnen de woonvoorzieningen is te zien dat de scheidingslijnen vervagen.

De hulpverlener is er voor de cliënten maar staat tevens in nauw contact met de ouders.

Dit advies richt zich op de samenwerking tussen begeleiders en de ouders van de cliënten. De definitie van samenwerken betreft in dit advies dat er gemeenschappelijk aan eenzelfde taak gewerkt wordt. De taak heeft het uitgangspunt om progressieve zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan de cliënt.

Dit advies is tot stand gekomen aan de hand van een onderzoek dat is vericht betreft de positieve en negatieve aspecten die de begeleider in de samenwerking met de ouder kan tegenkomen.

Dit advies is geschreven voor alle werknemers en leidinggevende van de Schakel.

Dit betreft een woonvoorziening van Steinmetz | de Compaan.

Tevens kan dit rapport voor andere woonvoorzieningen waarbij de interactie tussen ouder en hulpverlener de zorg en begeleiding voor de cliënten betreft van dienst zijn.

1. Opvallendheden

Aan de hand van een onderzoek dat is verricht betreft de samenwerking tussen persoonlijke begeleiders en ouders wil ik een paar opmerkelijke uitkomsten omschrijven.

1.1 de ouder

Ouders van cliënten worden niet uitgekozen. Ouders komen er automatisch bij. Er wordt niet gekeken naar de problematiek die de ouder met zich meedraagt maar naar de zorg en begeleiding van zijn/haar kind.

De hulpvraag wordt bij een intake in kaart gebracht en er wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn omtrent de zorg en begeleiding voor het kind. Er wordt aan de hand van de hulpvraag een begeleidingsplan opgesteld.

De problematiek van de ouder wordt bij een intake niet in kaart gebracht maar komt tijdens de contactmomenten steeds meer in beeld. Dit kan er voor zorgen dat de problematiek omtrent een ouder of de situatie waarin deze zich bevindt niet gelijk zichtbaar is maar gaande weg steeds meer ontstaat.

1.2. Betrokkenheid

De betrokkenheid van de ouder in zijn/haar kind beïnvloed sterk de manier van samenwerken tussen persoonlijke begeleider en ouder. Als er sprake is van betrokkenheid lijkt het makkelijker/prettiger samenwerken.

Hierin wordt namelijk duidelijk naar een doel gestreefd en betreft de samenwerking daadwerkelijk een middel om het doel te bereiken.

Het gaat beide partijen om het belang van het kind.

Als beide partijen hierin betrokken zijn kan er ook daadwerkelijk iets bereikt worden.

Daar waar minder betrokkenheid door de ouder in het kind wordt ervaren is de samenwerking meer gebaseerd op het zakelijke aspect en wordt de samenwerking soms als moeizaam ervaren. Dit kan zijn omdat de ouder letterlijk nooit bereikbaar is om op de hoogte gesteld te worden. Het kan ook zijn dat deze niet meer inzet voor interesse en betrokkenheid kan vertonen aangezien de ouder hier niet verder toe in staat is.

Het belang van het kind ligt in dit soort situaties sterk in de handen van de persoonlijke begeleider zelf. Al wordt hier keer op keer benadrukt dat de ouder het goed bedoeld maar gewoon niet anders weet of kan.

1.3. Kennis

Uit onderzoek is gebleken dat er vele mate van problematiek bij de ouders aanwezig kan zijn. Zo is te denken aan ouders die gescheiden zijn en onderling moeizaam contact hebben, een ouder met een laag cognitief niveau/psychiatrische achtergrond of een slechte financiële gesteldheid.

De begeleiders benoemden niet de kennis die zij achten nodig te hebben om te kunnen omgaan met de ouders.

In mijn optiek missen zij deze als het gaat om de grotere mate van problematiek omtrent de ouder.

Het zou te makkelijk zijn om te stellen dat de persoonlijke begeleiders er alleen voor het kind zijn en niet voor de ouder. Er is inmiddels genoeg inzicht verschaft door het onderzoek om te concluderen dat deze onvoorwaardelijk met elkaar verbonden zijn.

Dit inzicht maakt dat ik tevens de voordelen ben gaan inzien, van hoe er vroeger gekeken werd naar de zorg.

Stel dat er nog steeds zo hulpverlening verleend werd op het hutje ver weg op de hei.

De grenzen van professie zouden dan veel zichtbaarder zijn en er zou een duidelijkere afbakening zijn betreft wie nou wie verzorgd.

Het is feitelijk te zien geweest dat het aantal ouders met één of meerdere situaties van 'problematiek' bijna gelijk staat aan het aantal cliënten.

Geen van de begeleiders is opgeleid in de ouderproblematiek, deze zijn gespecialiseerd in het verzorgen en begeleiden van jongeren met een beperking.

1.4 Taakverdeling

Wat continue naar voren kwam in het onderzoek is de hoeveelheid werkzaamheden die er overgenomen worden van de ouder.

Ik zou kunnen stellen dat ook hierin een spanningsveld te vinden is.

Hoe meer knelpunten de ouder met zich mee draagt hoe meer tijd er in de ouder geïnvesteerd wordt.

Dit gaat deels onbewust aangezien dit in belang is van het kind en de continuering van de zorg en begeleiding. Hierbij het voorbeeld van de financiën en administratieve zaken die een persoonlijke begeleidster op zich heeft genomen dat waar de ouder hiertoe niet in staat is.

Dit grotendeels om er zeker van te zijn dat dit gebeurt. Dat de formulieren zoals PGB (Persoons Gebonden Budget) en ZZP (Zorg Zwaarte Pakket) op de juiste manier ingevuld worden en op tijd verstuurd zijn.

De persoonlijke begeleider ziet dit als een deel van haar taken pakket, iets wat er gewoon bij hoort.

Toch komt hierin ook het bewuste deel ter sprake. Een andere persoonlijke begeleider deelt zijn administratieve zaken namelijk wel met de ouder. Deze is capabel genoeg om een groot deel van de financiële en administratieve zaken zelf in te vullen en op tijd te versturen.

De ene persoonlijke begeleidster neemt meer zaken waar van de ouder terwijl de ander meer aan de ouder zelf kan overlaten.

Dit betekent dat er een onevenwichtige mate van hoeveelheid werkzaamheden bij de begeleiders aanwezig is.

2. De ouder in kaart brengen.

2.1 Advies

De ouder zou in het begin van de intake meer in kaart gebracht kunnen worden. Daar waar er verduidelijking in de hulpvraag van de cliënt wordt gesteld, zou tevens de situatie en de achtergrond van de ouder beter in beeld gebracht kunnen worden.

Dit zou er voor zorgen dat de begeleiders van begin af aan op de hoogte zijn van de situatie waarin deze zich bevindt en waar deze toe in staat is betreft de zorg en begeleiding van het kind.

Het eerder in kaart brengen van de ouder, kan er voor zorgen dat er meer inzicht verleend wordt in de manier van samenwerken onderling.

Er kunnen vanaf het begin af aan maatregelen genomen worden betreft de knelpunten die ervaren kunnen worden door de begeleiders.

Zo zou er bijvoorbeeld meer inzicht verleend kunnen worden in hoeveel mate de ouder betrokken kan worden bij administratieve zaken. In hoeveel mate deze inzetbaar is om betrokken te worden bij de zorg en begeleiding van het kind.

2.2 Manier van uitvoeren

Er zou gebruik kunnen worden gemaakt van een korte psychologische test of een vragenlijst die door de ouder ingevuld wordt. Dit kan kort en bondig en hoeft niet veel tijd te vergen.

De vragen kunnen de situatie waarin de ouder zich bevindt betreffen, of deze bijvoorbeeld werk heeft en zo ja waar en zo nee een uitkering heeft. Of de vraag of deze een partner heeft en hoe dit contact onderling verloopt.

Er zal door een vragenlijst tevens snel inzicht verleend worden betreft het cognitieve niveau van de ouder. Zo kan er bijvoorbeeld voor gekozen worden om de vragen mondeling te stellen als een ouder niet kan lezen of de vragen niet goed begrijpt.

2.3. Benodigdheden

Er zou eerst een inventarisatie moeten plaatsvinden van het geen de begeleiders nodig achten om in kaart te kunnen brengen. Wat willen deze precies weten van de ouder om zijn/haar situatie inzichtelijk te kunnen maken?

Het inventariseren zou kunnen plaatsvinden in een vergadering zo kan er tevens aandacht besteed worden aan de vraag wat begeleiders als belangrijk achten. Er wordt dan een vorm van supervisie aan verbonden.

Van hieruit kunnen er vragen opgesteld en uitgewerkt worden. Zodra er een “nieuwe ouder” in beeld komt zou deze ingevuld kunnen worden door de ouder.

3. Het bevorderen van de betrokkenheid van de ouder.

3.1. Advies

Er zou meer gebruik kunnen worden gemaakt van informele bijeenkomsten op de woonvoorziening om de ouder meer betrokken te maken.

Met informeel bedoel ik elkaar ontmoeten in een ander contrast dan een contactmoment waarin de begeleiding en de zorg van het kind besproken worden.

Het enige moment waarop ouder en begeleider met elkaar in contact komen is betreft het kind. Hier zou een andere ontmoeting voor bedacht kunnen worden. Ik denk bijvoorbeeld aan een ouderavond waarop alle ouders uitgenodigd worden om eens op de woonvoorziening gezamenlijk met te cliënten te komen eten. Door meer informele bijeenkomsten te organiseren zal er aan de ouder gevraagd worden om op een andere manier in contact te staan met de woonvoorziening. Deze andere manier maakt dat er een verandering kan komen in de mate van betrokkenheid.

Deze manier van contact leggen, is namelijk niet gebaseerd op de zorg en begeleiding die de ouder aan de woonvoorziening heeft overgeleverd omdat deze niet meer voor het kind kon zorgen.

Deze manier betreft een andere sfeer waar een ieder “gezellig” bij elkaar kan zijn. De woonvoorziening staat op deze manier meer open voor andere contactmomenten in plaats van alleen gericht op de zorg en begeleiding van het kind. Dit kan de woonvoorziening laagdrempelig maken voor bepaalde ouders wat de betrokkenheid kan bevorderen

3.2. Manieren van uitvoeren

Ik zou er voor kiezen om de cliënten bij een ontmoetingsmoment in een ander contrast te betrekken qua organisatie. Het moet gezien worden als een soort “feestelijk moment” waarin een ieder welkom is. Het hoeft hierbij niet groots aangepakt te worden. Het kan ook een hapje en een drankje nuttigen zijn. Het gaat erom dat de woonvoorziening zich openstelt voor de ouder.

Er zouden uitnodigingen verstuurd kunnen worden of er kunnen zelfgemaakte posters opgehangen worden dat de woonvoorziening eens in de zoveel weken een “familie avond of middag heeft”

3.4 Benodigdheden

Een paar enthousiaste begeleiders die worden bestempeld als ouder commissie. Een huiskamer waarin een ieder zich kan bevinden.

Een drankje om te kunnen nuttigen, te denken is aan koffie/ thee of limonade. Muziek op de achtergrond zal de informaliteit beter weergeven.

4. Kennis bijbrengen betreft ouderbegeleiding

4.1 Advies

De begeleiders zouden meer kennis kunnen verkrijgen in de manier waarop de ouders begeleid kunnen worden. Deze kunnen zich namelijk in een problematische situatie bevinden. De begeleiders zijn gespecialiseerd in de zorg en begeleiding van jongeren met een beperking en niet zo zeer in het begeleiden van volwassenen.

Er zou aandacht besteed kunnen worden om de kennis en vaardigheden van de begeleiders hierin te verbreden. Het betreft hier het verder professionaliseren van het personeel.

Dit zou er voor kunnen zorgen dat de begeleiders in mindere mate om advies hoeven de vragen aan het locatiehoofd aangezien ze zelf meer deze kennis bezitten.

4.2. Manier van uitvoeren.

Kennis kan bijgebracht worden aan de hand van een cursus of scholing. Te denken is aan een gedragsdeskundige die meer inzicht kan verlenen in de manier van handelen naar de ouder toe. Er kunnen tips bespreekbaar worden gemaakt betreft het handelen naar de ouder toe. Waarbij bijvoorbeeld dieper ingegaan wordt op de projecties en overdracht die vanuit beide partijen ervaren kunnen worden. Er kan ook aan een externe cursus of scholing gedacht worden.

4.3. Benodigheden.

Er zou eerst gekeken moeten worden naar de kosten die hiervoor gemaakt kunnen en mogen worden. Hiervoor kan er gekeken worden of de begeleiders bereid zijn om enige kosten zelf in te brengen om hun kennis te vergroten betreft het effectief kunnen samenwerken met de ouder.

Er zou hierna een inventarisatie moeten plaatsvinden van het aanbod betreft ouderbegeleiding. Hiervoor zou gebruik kunnen worden gemaakt van het netwerk van de gedragsdeskundige die een overzicht heeft van de inhoudelijke projecten. Tevens zou er via internet gekeken worden naar een breder aanbod betreft ouderbegeleiding.

5. Evenredige manier van taakverdeling

5.1. advies

Er zou per begeleider een inventarisatie kunnen plaatsvinden van de hoeveelheid taken die deze uitvoert omtrent de ouder. Dit betreft voornamelijk de administratieve zaken aangezien deze als een belemmering ervaren wordt. Deze gaan ten koste van de zorg en begeleiding van de cliënt een gegeven waarom deze in deze functie fungeert. Het is hier niet de bedoeling om de taken geheel van de begeleiders te ontfien. Het betreft hier enige mate van verlichting aangezien er uit het onderzoek gebleken is dat hier onevenredigheid in ervaren wordt.

Aan de hand hiervan kan gezien worden hoeveel en welke taken een ieder heeft. Hieruit kan bepaald worden of er taken onderling verdeeld kunnen worden zodat er een meer evenredige manier van taakverdeling ontstaat.

5.2. manier van uitvoeren

Er zou gebruik kunnen worden gemaakt van een inventarisatie lijst. Om dit te laten ontstaan is het noodzakelijk om de werkzaamheden bij een ieder te pijlen. Er zou eerst in kaart gebracht moeten worden welke administratieve taken de begeleiders uitvoeren en in welke mate.

Hierna zou er gekeken kunnen worden naar een eventuele herverdeling.

Benodigdheden

Een inventarisatielijst met de administratieve werkzaamheden van de begeleiders waarbij bijvoorbeeld geturfd kan worden in hoeveel mate deze werkzaamheden uitvoert.

Nawoord

Ik hoop dat de medewerkers en leidinggevende van de Schakel baat hebben gehad bij de adviezen die zijn gegeven.

Ik heb ze in ieder geval met veel plezier aan jullie allen gegeven en ben altijd bereid om in de ouder commissie te stappen.